

AKADEMIK LITSEYLARDA INNOVATSION BOSHQARUVNI TASHKIL ETISH

*Matkarimova N.X.-Turin Politehnika Universiteti akademik litseyi
informatika va axborot texnologiyalari fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada akademik litseylarda boshqarish usullari, innovatsion boshqaruv funksiyalari, boshqaruv samaradorligini takomillashtirish hamda va ta'lim jarayonlarida yuqori samaradorlikka erishish yo'llari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: kreativ yondashuv, ta'lim, innovatsiya, texnologiya, jarayon, boshqaruv, pedagog kadrlar.

Akademik litseylarda innovatsion boshqaruvni tashkil etish va rivojlantirish ta'lim sifatini oshirish, pedagogik jarayonlarni samarali boshqarish va o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Innovatsion yondashuvlar yangi texnologiyalarni joriy qilish, raqamli transformatsiya va zamonaviy boshqaruv usullarini qo'llash orqali ta'lim sifatini yuqori darajaga ko'taradi.

Innovatsion boshqaruv nafaqat o'quvchilarning intellektual va ijtimoiy rivojlanishiga hissa qo'shadi, balki ta'lim tizimining barqarorligini ta'minlaydi. Ta'lim tizimini zamonaviy boshqaruvi raqamlashtirish kabi zamonaviy tendensiyalar doimiy ravishda yangi standartlarga moslashtirilishi kerak bo'lgan jarayonlarni doimiy yangilashni talab qiladi. Shunday qilib, har xil turdagi innovatsiyalarni ishlab chiqish tashkilotning kelajakdagi faoliyati uchun zarurdir. An'anaviy ta'lim modellari, agar ular innovatsion o'zgarishlar bilan yanada rivojlantirilmasa, raqamlilik davrida tez orada eskiradi. Innovatsiya-

yangi ilmiy bilimlarni, qandaydir kashfiyotlarni, ixtirolarni olishga qaratilgan tadqiqot faoliyatidan foydalanish orqali rivojlanadi. Bundan tashqari, innovatsiyalarning paydo bo'lishi loyihalash ishlarining natijasi bo'lishi ham mumkin. Bunda mavjud ilmiy nazariyalar va tushunchalar asosida amaliy harakatlarni amalga oshirish imkoniyatini aks ettiruvchi instrumental va texnologik bilimlar rivojlanadi. Shunday qilib, innovatsion loyihalar yaratiladi, bu esa keyinchalik yangi texnologiyalarning paydo bo'lishiga olib keladi. "Ta'lim" tushunchasi (arabcha "ilm olmoq" – o'qish, o'rganish hamda hayotiy tajriba asosida orttirilgan bilim va malakalar majmui) bilim berish, malaka va ko'nikmalar hosil qilish jarayoni, kishini hayotga va mehnatga tayyorlashning asosiy vositasi. Ta'lim jarayonida ma'lumot olinadi va tarbiya amalga oshiriladi. Innovatsion boshqaruvning mohiyati

Yangi texnologiyalarni joriy qilish: Ta'lim jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalarini qo'llash, jumladan, elektron darsliklar, o'yin dasturlari va onlayn platformalardan foydalanish.

Yangi boshqaruv metodlari: Ish jarayonlarini avtomatlashtirish, xodimlar faoliyatini baholash tizimlarini takomillashtirish va ma'lumotlarni tahlil qilish orqali qaror qabul qilish.

Kreativ yondashuv: Ta'lim va tarbiyada ijodkorlikni rivojlantirishga yo'naltirilgan loyihalar ishlab chiqish. Lekin u faqat turli xildagi o'quv tashkilotlarida o'qitish jarayonini emas, oila, ishlab chiqarish va boshqa sohalarda ma'lumot berish jarayonini ham anglatadi. Chunki ta'limning mazmuni va mohiyati jamiyatning moddiy va madaniy taraqqiyoti darajasi bilan belgilanadi. Ijtimoiy munosabatlar, umumiy ma'lumotga bo'lgan ehtiyoj, kishilarning kasbiy tayyorgarligiga, ta'lim haqidagi pedagogik g'oyalarga qarab kishilik jamiyati taraqqiyotining turli bosqichlarida ta'limning mohiyati, metodi, tashkiliy shakllari o'zgarib yanada takomillashib borgan.

Innovatsion boshqaruvni rivojlantirish usullari:

- Менеjment tizimini takomillashtirish :Rahbarlarning boshqaruv malakasini oshirish va strategik rejalashtirish bo'yicha treninglar tashkil qilish.

-Innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash:Yangi ta'lim texnologiyalarini yaratish va joriy etish uchun moliyaviy va tashkiliy yordam ko'rsatish.

-Hamkorlik va tajriba almashish: Xalqaro tajribalardan foydalanish, boshqa davlatlarning akademik litseylaridagi innovatsion yondashuvlarini o'rganish.

Zamonaviy direktor jamoa bilan ishlashda tabaqalashtirilgan yondashuvni amalga oshirishi, ularning qobiliyatlari, shuningdek ehtiyojlari va kasbiy talablarini hisobga olishi kerak. Ta'lim muassasasi rahbari uchun xodimlarning tashabbusini qo'llab-quvvatlash, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga hissa qo'shish, shuningdek, har bir xodimini harakatga unday olishi muhimdir. Bugungi kunda zamonaviy pedagogik ta'sir ko'rsatish uslublariga ega, bundan tashqari boshqaruv mahoratini biluvchi mutaxassis zarur. Ta'limdagi innovatsiyalar esa o'qitish va o'rgatish sohasidagi innovatsiyalarning paydo bo'lishiga qaratilgan kompleks tadbirlarni o'z ichiga oladi. Bu innovatsiyalar ta'lim jarayonini tashkil etishning usul va uslublari, ta'lim va tarbiya jarayonida foydalaniladigan resurslar, ilmiy nazariyalar va tushunchalarni ifoda etadi. Innovatsiyalar ta'lim faoliyati jarayonida ham rivojlanadi. O'quv jarayonida bilim oluvchilarning nazariy va amaliy bilimlari rivojlanadi, keyinchalik ular amaliy hayotning innovatsiyalar yaratish bilan bog'liq turli sohalarida qo'llanilishi mumkin. Haqiqiy pedagog kadrning shakllanishi pedagog kadrning o'quvchini tushuna olish qobiliyatidan boshlanadi. Agar pedagog kadr o'quvchining ma'naviy dunyosini tushunishga harakat qilmasa, u holda kelajakda u endi ta'lim va ijtimoiylashuv jarayoniga ta'sir ko'rsata olmaydi. Boshqaruv faoliyati jarayonida boshqaruvchida, albatta, turli xil muammolar uchraydi va u mazkur muammolarni samarali hal qilish darajasi orqali uning vakolat darajasini aniqlash mumkin. Boshqaruv vakolati rivojlanishi nafaqat o'z-o'zini rivojlantirish va boshqaruvchi faoliyatida tajriba orttirish, balki boshqaruvchining malakasini oshirish mexanizmiga ham bog'liq.

Zamonaviy innovatsion jarayonlar juda murakkab va muqarrardir. Ular boshqaruvning istalgan sohasida rejalashtirishni takomillashtirish, boshqaruv organlarining tuzilishi va funksiyalari, kadrlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Nurmatov, A., & Melibayeva, R. (2022). Boshqaruv psixologiyasi.
- 2.Anynin VM, Dagaev AA Innovatsion boshqaruv. M.: Delo, 2003.527 p.
- 3.Afanasyev M., Myasnikova L. Jahon raqobati va iqtisodiyotning klasterlanishi // Vopr. iqtisodiyot. 2005.
- 4.O‘zbekiston Respublikasining «Ta‘lim to‘g‘risida»gi Qonuni. T. 2020